

Χάρης Κωστούλας και Βαγγέλης Δ. Μαρινάκης



Από την αρχή της πανδημίας του COVID-19 έγινε εμφανές πως βρισκόμαστε μπροστά σε μια πρωτοφανή (για την μεταπολεμική γενιά τουλάχιστον) κρίση δημόσιας υγείας. Το μέγεθος του προβλήματος κατέδειξε ακόμη μια φορά πόσο απροετοίμαστο άφησε το δημόσιο σύστημα υγείας η επέλαση του νεοφιλελευθερισμού. Οι χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας που αποφάσισαν να δράσουν γρηγορότερα και χωρίς να φοβηθούν την δυναμική παρέμβαση του δημόσιου τομέα έχουν πολύ καλύτερα αποτελέσματα από τις ανεπτυγμένες χώρες της Δύσης που διάλεξαν τον δρόμο της ιδιωτικοποίησης του δημόσιου αγαθού της υγείας και την υποβάθμιση των υπηρεσιών υγείας. Ο καπιταλισμός φάνηκε ακόμη μια φορά ανίκανος να ανταπεξέλθει στις λαϊκές ανάγκες κανιβαλίζοντας ανθρώπους και οικοσύστημα (το διατροφολόγιο των αναπτυσσόμενων και υποτελών εθνών είναι εξόχως ταξικό).

Μέσα σε αυτό το κλίμα η επαναστατική Αριστερά, σε διεθνή και εγχώρια κλίμακα βρέθηκε στη δύσκολη θέση να ισορροπήσει ανάμεσα στην αναγκαιότητα να τηρηθούν τα οριζόντια μέτρα πρόληψης και διασποράς του νέου ιού και την διαφύλαξη των δημοκρατικών δικαιωμάτων του λαού. Η εικόνα που έχουμε από τις ανακοινώσεις των οργανώσεων της ελληνικής επαναστατικής Αριστεράς-και άλλων χωρών στο μέτρο που τις παρακολουθούμε-είναι πως επικράτησε η σύνεση και η λογική. Στηρίχθηκε η απόφαση του οικειοθελούς αυτοπεριορισμού, αλλά και η αυστηροποίηση των μέτρων περιορισμού, δίχως φυσικά αυτές οι επιλογές να αποτελούν στήριξη στο αστικό κράτος. Αυτές οι επιλογές συνοδεύονται από την άσκηση πίεσης για περισσότερες προσλήψεις και αύξηση των διαθέσιμων πόρων για την δημόσια υγεία, τη διάθεση για σύγκρουση με το εκκλησιαστικό κατεστημένο, την οικοδόμηση δεσμών αλληλεγγύης με την εργατική τάξη και τους καταπιεσμένους, από το κάλεσμα στους αγωνιστές και το κομμουνιστικό κίνημα για αγώνα ενάντια στα αντιλαϊκά μέτρα που θα μεταθέσουν τον λογαριασμό της κρίσης στις πλάτες του κόσμου της εργασίας. Οι πιο οξυδερκείς μάλιστα μίλησαν και για την ηθική διάσταση. Στο πρόσωπο των ανθρώπων που ξεχύθηκαν σε εκκλησίες, καφετέριες και παραλίες αγνοώντας κάθε αίσθηση συλλογικής

ευθύνης βρίσκει κανείς ένα μίγμα παρτάκηδων, θρησκόληπτων ή ψεκασμένων, κομμάτια ενός ανθρωπότυπου ενταγμένου στον πυρήνα της καπιταλιστικής βαρβαρότητας.

Υπήρξαν όμως και εξαιρέσεις. Μια μερίδα ανθρώπων του χώρου είπαν και έγραψαν απίστευτα πράγματα με αφορμή την παγκόσμια κρίση υγείας. Αυτή η εξέλιξη μας πληγώνει γιατί πρόκειται για ανθρώπους δικούς μας, συντρόφους με τους οποίους πορευτήκαμε στην ΚΕΔ για αρκετά χρόνια και ήμασταν περήφανοι για τα θέματα που βάλαμε για την Αυτοκρατορία, τα ελλείμματα της Αριστεράς σε θεωρία και πράξη, το τι είναι πολιτικό υποκείμενο και πρωτοπορία. Μας πληγώνει επίσης το κλίμα παραγοντισμού που είδαμε τις τελευταίες μέρες να εκτυλίσσεται προσβάλλοντας κάθε έννοια εσωκομματικής δημοκρατίας. Ας εστιάσουμε όμως στο τι είπαν οι σύντροφοι.

Μίλησαν αρχικά για την ‘‘γεωπολιτική διάσταση’’ και τον βιολογικό πόλεμο Κίνας-ΗΠΑ. Τι κι αν μελέτη κορυφαίων επιστημόνων απέκλεισε κάθε ενδεχόμενο εργαστηριακής επεξεργασίας του ιού; Τι κι αν μια ματιά στον χάρτη καταρρίπτει κάθε λογική που θέλει τις ΗΠΑ να μεθοδεύουν μια κρίση που θα χτυπάει και τις ίδιες; Οι φίλοι μας διάλεξαν να εστιάσουν στο κράτος έκτακτης ανάγκης. Οι ελίτ σχεδόν όλων των κρατών μας λένε άρπαξαν την ευκαιρία με τον Covid, παραφούσκωσαν τα νούμερα των νεκρών, για να επιβάλλουν αντιδημοκρατικά μέτρα, να αποσπάσουν συναίνεση και να παγώσουν τα μεροκάματα. ‘‘Η γρίπη είναι πιο θανατηφόρα’’ μας λένε στην τελική και πολύ ασχολούμαστε με τον ιό.

Τι θλιβερή εκδοχή της Αριστεράς αποτελούν αυτοί οι σύντροφοι! Τι νοητικές ακροβασίες καλύπτουν όχι μόνο το έλλειμμα μαρξικής παιδείας αλλά και τη άγνοια κάθε σύγχρονης επιστημονικής πραγματικότητας. Συγκρίνουν μια ασθένεια που έχει εμβόλιο από τη δεκαετία του '30 με μια νέα και άγνωστη νόσο που δεν έχει ολοκληρωμένη θεραπεία και εμβόλιο. Βάζουν στον ίδιο κατάλογο ηγετών που εκμεταλλεύονται την περίσταση του ιού-όπως μας λένε-ηγέτες του Άξονα της Αντίστασης όπως ο Νασράλα -που φρόντισε για την πρόσληψη από τη Χεσμπολάχ χιλιάδων γιατρών και νοσοκομειακών για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης- και τον Τραμπ με τον Κόντε, ιμπεριαλιστές και αντιιμπεριαλιστές μαζί. Μας λένε ότι ο Κούλης που είχε εξασφαλίσει την εθνική ομοψυχία από την υπόθεση του Έβρου και εφαρμόζε πολιτική εντατικοποίησης της καταστολής από τον Οκτώβρη ήθελε τον ιό για να ρίξει τα μεροκάματα σε μια συρρικνωμένη οικονομία σε καθεστώς ημιδικτατορίας. Λαξευμένη στον βράχο του οικονομισμού αυτή η αρχαϊκή έκπτωση της ταξικής πάλης αντιλαμβάνεται την αστική τάξη και την πολιτική της εκπροσώπηση ως λογιστές που επιδιώκουν μονάχα την μείωση μισθών. Όσο για το κράτος έκτακτης ανάγκης που τόσο αγαπά δεν μας δίνει εύρος ή ορισμό της έννοιας. Αν όλα όμως είναι κράτος έκτακτης ανάγκης(από την επιβεβλημένη κοινωνική αποστασιοποίηση έως τις διώξεις Τούρκων

αγωνιστών και την καπιταλιστική απάντηση στην ύφεση), τότε δεν είναι τίποτα.

Ας μην προσπαθήσουν πονηρά να μας καταλογίσουν υποτίμηση του κινδύνου. Ο Βρούτσης προανήγγειλε ποιος θα πληρώσει το μάρμαρο και δεν έχουμε καμία αμφιβολία για τα αρπακτικά τύπου Άδωνη, τις προθέσεις του ΣΕΒ, την ψόφια και θεσμική αντιπολίτευση του ΣΥΡΙΖΑ. Υποστηρίζουμε όμως ότι δεν υπάρχει κανένα μεγάλο σχέδιο. Η επερχόμενη ύφεση είναι πισωγύρισμα για την παγκόσμια οικονομία και μια τέτοια καταστροφή δεν μετριέται μόνο σε μειωμένα μεροκάματα. Ο καπιταλισμός εξάλλου επιτρέπει τις αυξήσεις μισθών όσο το ιερό της ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής μένει ανέπαφο και θέλει οι δουλειές του να τρέχουν σε υγιές-για την άρχουσα τάξη-περιβάλλον. Πολύ περισσότερο η κατάρρευση των συστημάτων υγείας δεν είναι κόλπο. Αυτό συνιστά μια οικτρή περιφρόνηση των επαγγελματιών της Υγείας, αγνοεί κάθε νοσοκομειακό πρωτόκολλο και την προσπάθεια χωρών όπως η Κίνα, που ξόδεψε το 2% του ΑΕΠ της. Αναρωτιόμαστε δε, τι φοβερό κράτος έκτακτης ανάγκης ήθελαν να επιβάλουν η Βρετανία και το Ιράν που δεν πήραν μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας και βλέπουν νεκρούς ανθρώπους να πέφτουν σαν τα κοτόπουλα.

Τέτοιες λογικές παραπέμπουν σε “θεωρίες κινήτρων” όπου το αποτέλεσμα μιας πολιτικής έρχεται να επιβεβαιώσει μια θεωρία προκατασκευασμένη. Οι αποδείξεις όσο ασθενείς κι αν είναι έχουν σημασία μόνο στο μέτρο που επιβεβαιώνουν ό,τι υπάρχει στο μυαλό τους. Κλασικά συμπτώματα δηλαδή παραδοξολογίας και θεωριών συνωμοσίας. Αλλάζει μόνο η θεωρητική κλίμακα. Εδώ αντί να έχουμε τους Μασώνους έναντι των Χριστιανών έχουμε την κοινή επιτροπή του παγκόσμιου κεφαλαίου ή μια υπερδύναμη που επιλέγει τον αυτοτραυματισμό για να ρίξει τον μισθό του Τόμας στο Οχάιο. Η Νέα Τάξη Πραγμάτων αντί να μοιάζει με τον Αντίχριστο φαντάζει σαν παγκόσμια κοινή επιτροπή καπιταλιστών. Το κάδρο αλλάζει. Ο χαρακτηρισμός της καραντίνας ως μεσαιωνικό μέτρο (“Μέρες πανώλης”) είναι στο λεξιλόγιο αμφοτέρων.

Με όλες αυτές τις σκέψεις λοιπόν στο μυαλό μας αποφασίσαμε να αποχωρήσουμε από την ομάδα της ΚΕΔ. Θεωρούμε πως η οργάνωση είχε απολύτως γόνιμη πορεία στα όσα χρόνια μας εξέφραζε. Προσέφερε με τις δυνάμεις της πολλά στην κινηματική συζήτηση σχετικά με τον ιμπεριαλισμό του 21ου αιώνα, μέσω της σχετικής ανάλυσης για την Αυτοκρατορία, για τον σημερινό φασισμό και πως συγκροτείται ως μοντέλο ταξικής συνεργασίας και για τον εθνικός κορμό και την μεγάλη συζήτηση γύρω από τον ρόλο της πρωτοπορίας. Δεν κατάφερε όμως να επουλώσει τα τραύματα που της άφησαν το έλλειμμα δημοκρατίας, ο αρχηγισμός, η εμμονή σε έναν πολιτικό κομπλεξισμό που έχει μάθει να ενεργεί ως αντίστροφος καθρέπτης του πολιτικού της αντιπάλου. Δική μας θέση είναι πως το συλλογικό δικαίωμα στην υγεία

αφορά και τον λαό και οι κομμουνιστές πρέπει να παλέψουν με βάση αυτό, υπερασπιζόμενοι τα ψήγματα του κοινωνικού συμβολαίου που απέμειναν. Σε μια τέτοια συζήτηση είμαστε αδιαπραγμάτευτοι. Θεωρήσαμε μάλιστα υποχρέωσή μας να μην αφήσουμε στην άγνοια του χώρου όσα προηγήθηκαν. Ηθικό χρέος μας είναι να έρχεται στην επιφάνεια κάθε περιστατικό ανορθολογισμού. Όσο για τον διάλογο, αυτός έχει σημασία όταν δεν είναι προαποφασισμένος από έναν στενό κύκλο. Ο τρόπος δομής οργανώσεων γύρω από το οργανωτικό μοντέλο του αρχηγού- βασιλιά και της αυλής του είναι μια παλιά ιστορία καθώς και μία οργανωτική μέθοδος που συναντάται συχνά και έχει ταλαιπωρήσει το κίνημα για την κοινωνική απελευθέρωση.